

SIVILOMBUDSMANNEN

Sivilombudsmannen: Urovekkende høyt antall isolerte innsatte ved Åna fengsel

Sivilombudsmannen mener det er urovekkende høyt antall isolerte innsatte i Åna fengsel i Rogaland. En stor andel av innsettelsene i fengselets sikkerhetscelle skyldtes fare for selvmord eller selvskading, kommer det frem i en rapport etter et besøk til stedet.

Rapporten etter besøket til Åna fengsel i Rogaland 13.–15. november 2017 er publisert på Sivilombudsmannen nettsider. Dato for besøket ble ikke varslet på forhånd. På besøks tidspunktet var det 153 innsatte på høyere sikkerhet i fengselet.

Åna har et svært høyt antall utelukkede fra felleskap sammenlignet med andre fengsler Sivilombudsmannen har besøkt. Mange av disse innsatte er utelukket etter eget ønske eller på grunn av bygnings- eller bemanningsmessige forhold.

– Det høye antallet utelukkede ved Åna fengsel er urovekkende. Det er også bekymringsfull høy andel av selvisolering, sier sivilombudsmann Aage Thor Falkanger.

Både innsatte og ansatte klaget på lite aktivisering for de som av ulike grunner var helt utelukket fra fellesskapet. Dette ble begrunnet med personalmangel.

– Det er alvorlig hvis lav bemanning medfører at innsatte blir sittende isolerte uten at fengselet sikrer aktivisering og meningsfull menneskelig kontakt sier sivilombudsmannen.

Bruk av sikkerhetscelle ved selvmordsrisiko

Besøket avdekket at en stor andel av innsettelsene på sikkerhetscelle skyldtes risiko for selvmord eller selvskading. Fengselet opplyste at de var begrenset bemannet og hadde liten kapasitet til å ha forsterket tilsyn med innsatte på felleskapsavdelingene.

– Jeg er svært bekymret for det som fremstår som en omfattende praksis i mange norske fengsler med nærmest rutinemessig å plassere personer med antatt selvmordsrisiko på sikkerhetscelle. Dette er mennesker som er i en situasjon der de først og fremst trenger menneskelig kontakt, ikke isolasjon, sier sivilombudsmannen.

Dårlige fysiske forhold i D-fløyen

Fengselets D-fløy, med avdelingene D1 og D2, var i svært dårlig stand. Overflater bar preg av slitasje og spesielt avdeling D1 var i dårlig forfatning. Vinduene var fra opprinnelig byggeperiode og trekkfulle. Det ble informert om at vinduskarmene var angrepet av sopp. Cellene manglet både vask, toalett og dusj. De innsatte benyttet plastdunker til urinerings på nattetid, og det kom frem at enkelte også hadde benyttet bøtte til avføring.

– Fengselets D-fløy fremstod for oss som uegnet som fengselsbygg, sier sivilombudsmannen.

Kontakt:

Aage Thor Falkanger, sivilombudsmann. 22 82 85 50, afa@sivilombudsmannen.no

eller via

Anette Hansen, kommunikasjon, 975 15 708, anh@sivilombudsmannen.no

Sivilombudsmannen kontrollerer forvaltningen. Ombudsmannen behandler klager som gjelder både statlig, kommunal og fylkeskommunal forvaltning og kan også ta opp saker av eget tiltak. Ombudsmannen arbeider også under et mandat fra FN om å forebygge tortur og umenneskelig behandling under frihetsberøvelse. Aage Thor Falkanger er den femte ombudsmannen siden opprettelsen i 1962 og tiltrådte juni 2014. Sivilombudsmannen velges av Stortinget for fire år om gangen.